

Biserica și Scoala

Foaie bisericească școlastică, literară și economică.

Apare odată în săptămână: DUMINECA.

PREȚUL ABONAMENTULUI.

Pentru Austro-Ungaria:
Pe un an 10 cor. — pe $\frac{1}{2}$ an 5 cor.
Pentru România și străinătate:
Pe un an 14 fr. : pe jumătate an 7 fr.

PREȚUL INSERTIUNILOR :

Pentru publicațiunile de trei ori ce conțin
cam 150 cuvinte 6 cor.; până la 200 cuvinte
8 cor.; și mai sus 10 cor. v. a.

Corespondențele să se adreseze Redacțiunei.

„BISERICA și SCOALA”

Ear banii de prenumerație la
TIPOGRAFIA DIECESANA IN ARAD.

O excursiune.

Ziarele aduc știrea, că Reuniunea învățătorilor nostri gr. or. rom. din părțile bănățene a isbutit să câștige o sumă de avantajii foarte însemnate, pentru a face, cu prilejul Expoziției României, o excursiune științifică, în România, având să viziteze cele mai însemnante monumente și orașe de interes istoric precum și reprezentante ale progresului actual al țării românești; totodată se va extinde această excursiune până în capitala sultanilor, până la Constantinopol.

Condițiunile incomparabil de avantajoase, atât pentru drum cât și pentru întreținere, dovezesc vrednicia și viul interes al Președintelui numitei Reuniuni, desfășurat pe lângă autoritățile competente, în serviciul învățătorimei.

Și nu este absolut de loc de a se baga înălță importanța excursiunii din cestiune și a orice excursiune de asemenea natură, căci foarte multiple sunt foloasele pe care și-le apropiază omul pe calea lor, atât pentru îmbogățirea capitolului său intelectual cât și pentru formarea judecății și orientarea sa asupra unor ordine de cunoștințe, pe care atât de arare ori și cu greu poate ajunge să și-le însușiască, și mai ales grele sunt de atins, de învățătorimea noastră, modestă în mijloacele de trai și de cultivare proprie.

Lumi noi se vor desfășura în fața ochilor vizitorilor României, unde oaspeții vor găsi isvor de inspirație idealistă și de credință în mărire poporului de sânge românesc. Orientare

vor găsi, asupra multor probleme, cari se referesc la ridicarea culturală a poporului românesc; observații vor putea face, și instructive comparative, caracteristice și poate conchizătoare, în ce privește problema educației și instrucțiunii poporului românesc.

Dar afară de însăși considerațiunile de ordine didactică, deschiderea unor cercuri mai largi, unor cunoștințe mai generale, din toate domeniile observațiunilor omenești, vor fi apanagiu unei excursiuni, ca cea contemplată de Reuniunea învățătorilor nostri bănățeni. După contemplațiunile programului excursiunii, excursiștii vor cerceta capitala lui Mircea-Vodă, incomparabilă în frumuseță, mănăstire alui Neagoe Basarab, cuibul Hohenzolernilor români, din Creștetul Carpaților, podul fălnic Carol I, cetatea restrâșelor lui Ovid, nemărginită mare... până la vestita cetate a lui marei Constantin, care azi dör mitează în umbra Seimilunei...

E cu mult mai vădit folosul și importanța acestei excursiuni, de căt să fie de trebuință a insistă mai cu de-amâruntul asupra valorii ei, — dar după cele premise nu putem încheia fără a pune și altor reuniuni de ale noastre în vedere, și a le atrage atențunea, asupra condițiilor ne-asemanătoare favorabile precum și a marelui folos, ce poate să aducă o asemenea excursiune, care ar fi de dorit să nu-i scape nici unei instituții românești.

Morala în educație.

Desvoltarea istorică a școalelor în creștinism ne dovedește că școala a crescut sau s'a desvoltat în și din biserică — fiind odată mănăstirile singure școale, iar altădată fiind cantorul bisericii singur învățătorul școalei — astfel biserica a fost pentru școală tulipa sau butucul, iar școala o mlădiță nutrită din acea sfântă tulipă și ca atare puterea sau principiile școalei nu au putut fi altele decât numai acele, pe care i-le îmbiă biserica.

Biserica cu toate mijloacele sale tinde spre fericirea temporală și eternă a credincioșilor săi, prin o bine chibzuită morală internă și externă având ajutor școala, a cărei scop aşadar numai acesta poate fi.

Mintea, inima și voința copilului — fiind vorbă de educație — le putem asemăna cu un pământ și astfel precum plugarul își cultivă prin toate mijloacele disponibile pământul său spre a-l face productiv, tocmai astfel și educatorul trebuie, în urma chemării sale, să cultive mintea, inima și voința copilului, spre a ajunge la acel scop adecă la fericire, ceeace numai pe calea spinoasă a moralei se poate.

Axioma românului, care zice: »cum-vei sămâna, așa vei secera« dacă o aplicăm aici, ajungem chiar involuntar la convingerea, că sămânța educatorului, trebuie aleasă prin săta moralei.

Scopul educației aşadar să nu fie numai a pregăti pe cineva pentru o anumită chemare (dacă trecem la o școală superioară) ci să fie mai presus de toate fericirea, care e condiționată de morală, care e unică bază, pe care trebuie să se razime atât individul cât și societatea.

Morala în educație singură pune bază caracterului religios-moral prin aceea, că nobilitează sentimentele, întărește nizuințele spre tot ce e bine, frumos și adevăr.

Fără morală atât indivizii cât și popoarele nu pot progresă, ba chiar sunt amenințate în existență, ceea ce ne-o adevărește — experiența istorică, că popoarele sau națiunile cari au călcăt în picioare legile morale au dispărut cu vremea de pe fața pământului.

Deci spre a fi moral copilul, trebuie deprins de timpuriu, când facultățile lui sunt ca ceară, cărora le dăm formă după plac, la ce ne îndeamnă experiența de toate zilele căci cauza atâtore nefericiri nu poate fi alta decât lipsa de deprindere în învățături și fapte morale.

Morala în educație o putem deduce chiar și din cuvintele lui Rousseau marele pedagog, când zice: »educație să stea în apărarea inimii de viață și a miniții de rătăciri«, tot astfel și din a lui Pestalozzi când zice că: „școala e folosită de educație numai întrucât ea desvoltă sentimentele

și virtuțile, cari sunt podoaba și fericirea vieții de familie“.

Virtuțile, cari sunt florile morale și medicina năcăzurilor, le deduce — după vre-o regulă pedagogică — educatorul din unele tipuri sau exemple, cari în zilele de acum sunt personale istorice, iar acel tip, Iisus Hristos care intruște în sine perfectuinea virtuților și care astfel ar putea fi adăus la toate obiectele de învățămînt când e vorbă de virtute, e rezervat — lucru regretabil — numai orelor de religiune sau catehizare.

Educatorul, în care — după cum se vorbește — copiii privesc pe idealul cel mai desăvârsit, în care se intrupează toată înțelepciunea și toate virtuțile, a cărui vorbe pentru ei sunt adevăr, faptele drepte, ceeace el poruncește bine, trebuie aşadar însuși să cunoască regulele și ideile moralei, convins și însușit fiind de ele, să le pună în praxă fiind exemplu viu în tot locul (Pavel cătră Tit).

Vorbele unui educator modern: »că nu dă nimic pe morala creștină« și »că cu sf. Scriptură nu putem argumenta nimic« contrazic lui Rousseau și lui Pestalozzi și înseamnă o decădere în morală cât și în educație.

*Teodor Draia
student teolog.*

CRONICA.

Învățătorilor în disponibilitate și candidaților de învățători li-se atrage atenția pe aceasta că, ca în caz de reflectează la aplicație, să nu alerge în persoană la Ven. Consistor, ci să se insinue în scris numai, având de asemenea a aduce în scris la cunoștința Venerabilului Consistor, pentru orientare, până cel mai târziu 18/31 August a. c., dacă unul ori altul să ales undeva și nu mai reflectează la denumire de învățător provizor.

Manuale românești oprite. Ministerul ungari al instrucției a oprit din școale următoarele cărți: 1) „Manual de istorie bisericăescă“, de Dr. Ilarion Pușcariu. Sibiu, 1901. Ediția II; 2) Limba maternă de Dr. Ilarion Pușcariu. Sibiu, 1904. Ediția III; 3) „Cunoșințe din constituția patriei“, de Ioan Popovici. Sibiu, 1902; 4) „Adaus la istoria pedagogiei“, de Dr. P. Pipoș. Arad 1903. Ediția III.

Un gimnaziu român-german în Cernăuți. „Gazeta Bucovinei“ anunță că cu începutul anului școlar viitor în Cernăuți se va deschide și gimnaziul superior român-german. Cu aceasta li-se va împlini Românilor pretensiunea, ca ei, băstinații să fie tratați cu aceeași măsură ca și Rutenii imigrați... zice G. B. care posed un gimnaziu în Cernăuți încă dela 1896. — „G. B.“ adresează un apel călduros preoților, învățătorilor și tuturor intelectualilor români, să îndemne căt mai mulți elevi, să se inscrie la noul gimnaziu, ca să poată și România obține clase divizionale, ca și Rutenii. Internatul de băieți din Cernăuți fiind terminat se vor putea primi acum cu 100 elevi mai mulți, decât anii trecuți, așa că condițiunile de studiu sunt foarte favorabile.

Statistica școalelor creștine în Macedonia. Fata de turbările din Macedonia, când grecii se

încearcă să pună în umbră celelalte naționalități cel mai bun criteriu pentru a se cunoaște proporția diverselor naționalități ce alcătuiesc acea provinție, — e școala. În Turcia ori ce creștin, când își trimit copii la o școală sau altă, prin aceasta arată care este limba sa maternă, care este naționalitatea și credința lui.

Iată o statistică nouă și imparțială, (zice Curierul bisericesc din Petersburg al școalelor din Macedonia). Scoti grecești în țară sunt 998, bulgărești 561, românești 49, sărbești 53. Elementul care învață aci se exprimă prin următoarele cifre: greci 463, bulgari 873, români 145 și sărbi 112. Elevi în școală au fost greci 59.640, bulgari 18.311, români 2002 și sărbi 1684. Cifra mijlocie a elevilor și profesorilor pentru fiecare școală: greci 60 și 1.4, bulgari 33 și 1.5, români 40 și 2.9 și sărbi 31 și 2.1. Aceste cifre arată dreptul fiecărei naționalități în Macedonia.

Aviz. „Societatea pentru crearea unui fond de teatru român“ își va ține adunare generală din astăzi în Lipova (cottage Timiș) la 15/28 August.

Onorații oaspeți cari vor lua parte la aceasta adunare, pentru a li-se putea căștiga evartire, sunt rugați să se inscriuă cel mult până în 26 August st. n., la Dilei președinte al secției de incărtărare *D. Roman în M. Radna.*

Comitetul executiv.

Concurs.

Pentru îndeplinirea definitivă a postului de preot în parohia **Cetea cu filia Vale-mare** propriațial Peșteș, se scrie concurs cu termin de alegere pe **10/23 Septembrie** 1906.

Emolumentele dela *Matra-Cetea*: a) Casă cu două odăi și bucătărie, cu supraedificatul de lipsă, în stare bună un intravilan și două cimitirii cu pomi 2 jug. cat. și 774 □ m. Nrri cat. 237, 238, 239, 1, 4, în preț de 120 cor. b) Extravilane în două locuri 7 jug. cat. și 122 m. □ sub Nrri cat. 240, 250, 251, 252, în preț de 210 cor. c) Dela fiecare casă $\frac{1}{2}$ zi de lucru, fără vipt, sau cu vipt dela preot o zi întreagă, iar căi nu se vor putea folosi, vor avea să plătească 40 fil.; d) Drept de pașune pentru două vite fără plată de aci în sus, până la 6 capete pe bani. e) Drept de aș aduce din pădurea bisericească 12 cărăde lemn, în tot anul; f) Stolele îndatinat cam 100 coroane.

Dela filia *Valea-mare*, până rămâne ca atare și până se va declara de autoritatea superioară de parohie de sine statătoare, pământul preoțesc, cimitirul și stolele îndatinat conform uzului de până aci. Înțregirea dela stat, conform evaluației alesului.

Reflectanții la acest post, recursele lor instruite cu documentele necesare, adresate comitetului parohial din Cetea, să le aștearnă Prea Onor. oficiu protoprezviteral în Birtin, (u. p. Rév), în terminul concursual, dându-i cu strictă observare a §-ului 18 din Regulamentul pentru parohii să se prezinte în sf. biserică din Cetea, spre a-și dovedi aptitudinile, în slujba dumnezeiască, tipic și oratorie.

Dat din ședința comitetului parohial din Cetea, finită la 23 iulie (5 Aug.) 1906.

Ioan Câmpan, *Alexandru Drimba,*
pres. com. par. not. com. par.

În conțelegeră cu: *Alexandru Muntean* protoprezviter.

Emolumentele sunt: 1. Casa parohială cu supraedificatul și un intravilan; 2. pământul parohial; 3. bir, căte o jumătate măsură bucate dela fiecare număr de casă, răscumpărat în bani 1 cor. 20 fil. 4. Competiția de pașunat după căte vite poate ținea. 5. Venitele ștolare: a) prohodul mic până la 7 ani 2 cor. b) prohodul prim cu 8 stări 10 cor. c) prohodul al doilea cu 6 stări 8 cor. d) prohodul al treilea cu 4 stări 6 cor. e) dela botez 60 fil. dela cei legitimați, ear dela cei nelegitimați 2 cor. după us. f) dela maslu 2 cor. dela o liturgie în zi de săpt. 2 cor. sfintirea apei cei mici 40 fil. Înțregirea dela stat conform evaluației alesului. Contribuția erarială după pământul parohial o solvează preotul ales, care va avea să catechizeze la școală cotidiană și de repetiție fără altă remunerație.

Recurenții sunt poftiți, ca recursele instruite cu documentele necesare și adresate com. parohial din Copăcel, să le aștearnă P. On. oficiu protoprezviteral în Birtin (u. p. Rév) în terminul concursual, având dându-i cu observarea strictă a §-ului 18 din Regulamentul pentru parohii, și a-se prezenta în sfânta biserică din comuna Copăcel, pentru a-și arată desteritatea în cele rituale și oratorie.

Dat în ședința comitetului parohial din Copăcel finită la 20 iulie (2 August) 1906.

George Onciu,
paroh președinte.

Petru Hule,
not. com. par.

În conțelegeră cu: *Alexandru Muntean* protoprezviter.

—□— 1—3

Pentru ocuparea vacantei post de preot din **Crivobara**, tractul Belint, se scrie concurs cu termin de **30 zile** dela prima publicare în organul diecezan „Biserica și Școala“.

Emolumentele împreunate cu acest post sunt: 1. O sesiune parohială constătoare din 32 jughere pământ arător; 2. grădină intravilană, fără casă, parohială, de jumătate jugăr; 3. întregire anuală dela stat pentru preoți cu pregătiri sub VIII gîm. 686 cor. 8 fil. 4. Stolele uzuale.

Reflectanții la acest post sunt poftiți a-și așterne petițiile lor concursuale, instruite în seuzul Statutului Organic și a Regulamentului pentru parohii, comitetului parohial din Crivobara, pe calea oficiului pprezv. gr. or. rom. din Belint (Béincz, Temes-megye). În lăuntrul terminului concursual, și tot în acest termin a se prezenta într-o Dumineacă sau într-o sărbătoare, în sf. biserică din Crivobara, spre a-și arată desteritatea în tipic și în cantare, eventual în celebrare și în oratorie.

Comitetul parohial.

În conțelegeră cu mine: *Gerasim Sârb* protoprezviter.

—□— 1—3

Pentru îndeplinirea definitivă a postului de preot imbinat cu cel învățătoresc în parohia **Sârand**, protoprezviteratul Peșteș, prin aceasta se deschide concurs cu termin de alegere pe **29 Aug. (II Sept.)** 1906.

a) Emolumentele din parohie: 1. Uzurofructul alor 14 jug. catastrale, parte arător, parte fână. 2. Birul preoțesc dela 100 n-re case, căte-o vică cucuruz sfârmat. 3. Înțregirea dela stat, conform evaluației viitorului preot. 4. Stolele obișnuite, și anume: prohodul la mort mare 10 cor. dela unul mic până la 1 ani, 2 cor. sfintirea apoi la botez 60 fileri.

b) Emolumentele ca învățător: 1. 400 cor. bani gata. 2. 6 lanțe pământ arător, socotit în bani, 200 cor. 3. Stolele cantorale: dela mort mare 2 cor. dela unul mic 1 cor. 4. Cvartir liber cu un intravilan prețuit în 10 cor. Venitele inv. ating cifra prescrisă de lege.

Pentru îndeplinirea parohiei vacante de cl. III. din **Copăcel**, protoprezviteratul Peșteș, se scrie concurs cu termin de alegere pe **27 Aug. (9 Sept.)** 1906.

de păsunat à 4 cor. holda, de tot 24 cor.; 2 vici de fasole 6 cor.; iar pentru cantorat 5 cubule bucate à 10 cor. de tot 50 cor.; cvartir și grădină de legume;

3. *Luncă-Hotar*, salar în bani 360 cor.; 9 het. grâu per 10 cor. de tot 90 cor.; 9 het. cuceruz per 8 cor. de tot 72 cor.; 18 metri lemnă per 4 cor. de tot 72 cor.; 1 holdă pământ cu venit de 10 cor.; cvartir și grădină;

4. *Brădet*, salar în bani 200 cor.; 8 cubule bucate à 12 cor. de tot 96 cor.; 8 stângeni de lemnă à 14 cor. de tot 112 cor.; 100 porții de fân à 40 fil. de tot 40 cor.; 100 fuioare de cănepă à 20 fil. de tot 20 cor.; un cubul fasole 2 cor.; venitele cantorale 40 cor.; intregire dela stat și cvartir;

5. *Poeni-de-sus* salar în bani 168 cor.; 10 cubule bucate per 12 cor. de tot 120 cor.; 8 stângeni de lemnă à 16 cor. de tot 128 cor.; 130 fuioare 26 cor.; 130 porții de fân à 60 fil. de tot 78 cor.; trei măsuri de fasole 10 cor.; venite cantorale 40 cor.; 5 holde de pământ cu venit de 30 cor. și intregire dela stat.

Recurenții la cutare din aceste stațiuni au să se prezintă în vre-o Duminecă ori sărbătoare la sf. biserică, spre a-și arăta desteritatea în cântare și tipic, iar declaratiile, că de când își formează dreptul la cvincenale, cari în aceste comune se vor acoperi dela stat, au să le alăture la recursurile, pe cari până cu două zile înainte de alegere le vor trimite la subsemnatul în Segyest p. u. Rieny, com. Bihor.

Comitele parohiale.

În contelegerere cu: Moise Popoviciu adm. preverital, inspector școlar.

—□—

Pentru indeplinirea postului invățătoresc din **Foneu** protoprezviteratul Tineca cu termin de alegere pe **29 August (II Sept.)** 1906, pe lângă următoarele emolumente: 1. în bani gata 400 cor. 2. 4 feriale de lemn din care se va încălzi și școala— 3. pământul invățătoresc în pret de 30 cor., pentru invățitor evalificat se va cere ajutor dela stat atât pentru intregirea salarului la 800 cor. cât și pentru cvincenaiul trebuincios.

Reflectanții au să se prezenteze în comună pentru a-și arăta desteritatea în cant și tipic, iar recursele lor instruite conform regulamentului adresate comitetului parohial au să le subștearnă subserisului protopop până în ziua 27 Aug. (9 Sept.) a. c.

Comitetul parohial.

În contelegerere cu mine: Nicolae Roxin protoprezviter.

—□—

Pentru indeplinirea stațiunii invățătoresc dela școală confesională gr. or. rom. din comuna **Gepiu** inspectoratul Tineci cu termin de alegere pe **30 Aug. (II Sept.)** 1906.

Emolumentele sunt: 1. În numerar 300 cor. 2. 18 cubule bucate, parte grâu, parte cuceruz. 3. 5 stângeni de lemn din cari se va încălzi și sala de invățământ. 4. 5 jughere pământ arător. 5. Famulație școlară pentru curățatul școalei 24 cor. 6. Scripturistică școlară 10 cor. 7. La conferințele invățătoresc diurn și preiunctură.

Invățătorul fiind și cantor va beneficia și stolele cantorale uzuale și anume: dela înmormântări mari 2 cor., dela cele mici 1 cor., dela feștanii 1 cor., dela cununii 1 cor. La alte venite bisericesti nu poate reflectă.

Recursele ajustate conform Statutului Organic și legii de instrucție și adresate comitetului parohial să se trimită până la 27 Aug. (9 Sept.) a. c. Oficiului prezviteral în Micherechiu (Méhkerék) iar reflectanții

să se prezinte în vre-o Duminecă ori sărbătoare la sf. biserică pentru de a-și arăta desteritatea în cant și tipic.

Dat din ședința com. paroh. din Gepiu la 16/29 Iulie 1906.

Comitetul parohial.

În contelegerere cu mine: Nicolae Roxin protoprezviter.

—□—

1—3

Se scrie concurs pentru indeplinirea postului invățătoresc din **Martihaz** cu termin de alegere **30 Aug. (12 Septembrie)** a. c. protoprezviteratul Tineca pe lângă salarul sistematizat 468 cor., în bani gata încașați de pe credințioșii comunei bisericesti, punându-se la cale rugare pentru ajutor dela stat spre a se întregi aceasta sumă la 800 cor., pe lângă care salar se mai adaug emolumentele următoare 1. Cortel liber frumos numai de vre-o cătiva ani edificat cu 3 odai, grajd, cotet, fântână cu grădină de 600 □ pentru legume. 2., dela căte o înmormântare mare cu prohodul mic 1 cor., cu prohodul de mijlociu 1.50; și cu prohodul mare 2 cor. 3., dela căte o înmormântare mică 50 fil. 4., pentru cântarea funebrală 1 cor. 5., dela căte o festanie 40 fil. de se va face cu taină sf. maslu 1 cor. 6., dela căte o liturgie privată 50 fil. 7., dela o cununie 40 fil. De încălzitul salei de invățământ se va îngriji comuna bisericescă.

Dela competenții se recere ca să fie evalificați, să se prezinte în atare Duminecă ori sărbătoare pentru a-și arăta desteritatea în cant și tipic, căci alesul este obligat a conduce strana fără altă remunerație, iar până la 27 August a. c. se insinue petițiunile lor bine instruite și adresate com. par. părintelui Nicolae Roxin protoprezviter în Micherechiu.

Dat din ședința com. par. din Martihaz la 3/16 Iulie 1906.

Ioan Capitan

—□— Lazar Abrudan
presedinte not. com.

În contelegerere cu mine: Nicolae Roxin protoprezviter.

—□—

1—3

Pentru indeplinirea următoarelor stațiuni invățătoresc din protoprezviteratul Tineca:

1. *Hodis*, salar dela comună bisericescă 400 cor. cvartir liber și stolele cantorale.

2. *Forosig*, dela comună bisericescă 400 cor., cvartir liber și stolele cantorale.

3. *Valea-mare*, dela comună bisericescă 120 cor., bani numerari, 10 holde de pământ arător, pentru lemn din care se va încălzi și școala 20 cor., pentru conferințe 4 cor., cvartir liber, care tot prețuite în bani face suma de 193 cor. Terminul de alegere se desfinge în toate 3 comunele pe ziua de **29 August (11 Septembrie)**, 1906. În toate comunele pentru invățători evalificați se vor pune la căte rugări pentru ajutor de stat atât pentru intregirea salarului la 800 cor., cât și pentru cvincenaiul trebuincios. Având în vedere că în aceste comune de prezinte nu sunt preoți se recomandă a recurge atari indizi cari sunt și preoți și invățători evalificați, pestrecând în fiecare parohie intregirea dotației preoțești dela stat peste 700 cor., pentru candidați fără VIII clase.

Reflectanții la vre-un post recursele lor instruite conform legii și adresate respectivului comitet parohial au să le subștearnă subserisului protopop până în ziua 27 Aug. (9 Sept.) a. c. iar în parohie are să se prezinte în vre-o Duminecă ori sărbătoare spre a-și arăta desteritatea în cele rituale.

Comitele parohiale.

În contelegerere cu mine: Nicolae Roxin protoprezviter.

—□—

Pentru îndeplinirea parohiei vacante din **Sușturogi** protoprezviteratul Orăzii-mari se scrie concurs cu termin de alegere pe **3/16 Septembrie** 1906.

Emolumentele sunt: 1. Pământ parohial 6. jugh. catastrale împreună cu competența de păsunat. 2. Dela 70 numere de case, căte o măsură de bucate. 3. Venitele stolare uzuale. 4. Dela fiecare număr de casă căte una zi de lucru, întregire dela înaltul guvern pentru candidați fără 8 clase 627 cor. 35 fil. cari toate dau un venit anual, ce se recere pentru o parohie de cl. III-a. Contribuția după pământ o va solvi preotul ales.

Doritorii de a ocupa aceasta parohie sunt avizați ca recursele lor instruite conform dispozițiunilor din Regulamentul pentru parohii, să le subștearnă subscrisului până la 2/15 Sept. a. c. având recurenții până la alegere a se prezenta în vre-o Duminecă ori sărbătoare în sf. biserică d'acolo spre a-și arată desteritatea în cant și oratorie.

Se notifică că cei cu evaluație invățătorescă vor fi preferiți având a fi instituiți și de invățători.

Comitetul parohial.

In conțelegere cu: *Toma Păcală* protoprezviter în Oradea-mare.

—□— 2-3

Pentru îndeplinirea parohiei vacante din **Stracos** protoprezviteratul Orăzii-mari, se scrie concurs cu termin de alegere pe **29 Aug. (II Sept.)** 1906.

Emolumentele sunt: 1. Casa parohială. 2. Folosirea alor 5 jugh. catastrale în preț de 80 Cor. 3. Stolele indatinate și anume: dela botez 40 fil. dela înmormântare mică 2 cor. dela înmormântare peste 7 ani, dela cei mai mici 6 cor. dela cei mijlocii 8 cor. și 10 cor. dela cei mai avuți pentru prohod. 4. Dela cununii 4 cor. 5. Dela 75 numere de case căte 1 vică de eucuruz sfârmată 2 cor. Intregire dela stat pentru preoți fără opt clase 590 cor. 8 fil. Contribuția după pământul parohial o va solvi preotul ales.

Doritorii de a ocupa aceasta parohie au să-și înainteze recursele lor instruite conform dispozițiunilor din Regulamentul pentru parohii, subsemnatului până la 25 Aug. (7 Sept.) a. c. având până la alegere recurenții a se prezenta în sf. biserică din Stracos în vre-o Duminecă ori sărbătoare spre a-și arată desteritatea în cant și oratorie. Se obseară că cei cu evaluație invățătorescă vor fi preferiți, fiind a se aplica și ca invățători:

Comitetul parohial.

In conțelegere cu: *Toma Păcală* protoprezviter în Oradea-mare.

—□— 2-3

Pentru îndeplinirea parohiei vacante din **Spurcani** protoprezviteratul Orăzii-mari se scrie concurs cu termin de alegere pe **27 Aug. (9 Sept.)** 1906.

Emolumentele sunt: 1. 24 jug. pământ arător cu drept de păsunat. 2. Dela 60 numere case căte o măsură bucate. 3. Venitele stolare uzuale, acestea, emolumente împreună cu întregirea dela guvern, pentru candidații fără 8 clase în sumă de 596 cor. 62 fil. dau un venit anual sigur recerent pentru o parohie de cl. III. Contribuția erarială după pământul parohial o va solvi preotul alegând.

Doritorii de a ocupa aceasta parohie au să-și înainteze recursurile lor instruite conform dispozițiunilor din Regulamentul pentru parohii, subsemnatului până în 25 Aug. (7 Sept.) a. c. având până la alegere a se prezenta în vre-o Duminecă ori sărbătoare în sf. biserică din Spurcani spre a-și arată desteritatea în cele rituale și oratorie.

Se obseară că cei cu evaluație și invățătorescă vor fi preferiți fiind aplicati deodata și ca invățători.

Comitetul parohial.

In conțelegere cu mine: *Toma Păcală* protoprezviter.

—□— 2-3

Să scrie concurs pentru îndeplinirea parohiei **Bucium-Topești** protopopiatul Orăzii-mari, cu termin de alegere pe **29 Aug. (II Sept.)** 1906.

Emolumentele sunt: 1. Dela Bucium una sesie pământ parte arător parte păsune, dela 50 numere de casă căte $\frac{1}{2}$ măsură eucuruz și o zi de lucru. 2. Dela Topești 7 jughere pământ parohial, dela 50 numere de casă căte $\frac{1}{2}$ măsură eucuruz și o zi de lucru; dela ambele parohii stolele indatinate. Întregirea dela stat pentru preoți fără 8 clase 566 cor. 18 fil. Contribuția după pământul parohial o va suporta-o preotul ales.

Doritorii, de a ocupa aceasta parohie au să-și subștearnă recusele lor instruite conform dispozițiunilor din Regulamentul pentru parohii — subsemnatului până la 25 Aug. (7 Sept.) a. c. având până la alegere a se prezenta recurenții în vre-o Duminecă ori sărbătoare la sf. biserică de acolo spre a-și arată desteritatea în cant și oratorie.

Se notifică că cei cu evaluație invățătorescă, vor fi preferiți, având a fi aplicati și ca invățători.

Comitetul parohial.

In conțelegere cu mine: *Toma Păcală* protoprezviter.

—□— 2-3

Pentru îndeplinirea parohiei vacante din comuna **Bogeiul**, protopopiatul Orăzii mari, se scrie concurs cu termin de alegere pe **27 Aug. (9 Sep.)** 1906.

Emolumentele sunt: 1. 8 jugh. pământ arător cu drept de păsunat. 2. Dela 60 numere de case căte o măsură de bucate. 3. Venitele stolare uzuale cari împreună cu întregirea stabilită din partea înaltului guvern, pentru candidați fără 8 clase în sumă de 597 cor. 2 fil. dau un venit anual sigur ce să recere pentru o parohie de clasa a III-a. Contribuția erarială după pământul parohial o va solvi preotul alegând.

Doritorii de a ocupa aceasta parohie au să-și înainteze recusele lor instruite conform dispozițiunilor din Regulamentul pentru parohii subsemnatului până la 25 Aug. (7 Sept.) a. c., având până la alegere a se prezenta în vre-o Duminecă ori sărbătoare în sf. biserică din Bogeiul, spre a-și arată desteritatea în cant și oratorie.

Se observă că cei cu evaluație invățătorescă, vor fi preferiți, fiind a se aplica și ca invățători.

Comitetul parohial.

In conțelegere cu mine: *Toma Păcală* protoprezviter.

—□— 1-3

Se scrie concurs pentru îndeplinirea postului invățătoresc dela școală ort. rom. din **Apateul român**, protopopiatul Orăzii mari, cu termin de alegere pe **24 Aug. (6 Sep.)** 1906.

Emolumentele sunt: În bani gata 600 cor., cortel cu grădină de legume, și stolele cantoriale dela funcțiunile obveniente.

Recursele ajustate conform prescrișilor Statutului Organic și a §-lui 6 art. XVIII din 1879 adresate comitetului parohial din Apateul român și provăzute cu declarăriune că pe baza serviciului neîntrerupt de când își formează pretensiunea la evincenval să se trimită până la 22 Aug. (4 Sept.) a. c., subscrisului în Oradea mare, având recurenții a se prezenta în vre-o Duminecă ori sărbătoare în sf. biserică spre a-și arată desteritatea în cant și tipic.

Comitetul parohial.

In conțelegere cu mine: *Toma Păcală* protoprezviter.

—□— 1-3

Cu termin de **30 de zile** dela prima publicare în organul diecezan „Biserica și Școala“ se publică concurs pentru indeplinirea stațiunii învățătoarești din **Medveș**, (pprezviteratul Timișorii).

Emolumentele anuale sunt: 1. Dela comuna bisericească în bani gata 400 cor. și întregirea dela stat, până la 800 cor., în ceea ce se va incuiuția. 2. 5 jughere pământ. 3. Cortel liber o chilie, cuină, cămară sopro, grajd și grădină de legume. 3. 5 stângeni de lemn din care se va încălzi și sala de învățământ. 4. Pentru participarea la conferințe 12 cor. 5. Scripturistica 6 cor. 6. Dela înmormântări unde va fi poftit 1 cor. Darea după beneficiu va avea să o răspundă aleșul.

Reflectanții au să-și înainteze recursele, ajustate cu documentele de calificare prescrise, la P. On. oficiu protoprezbiteral în Timișoara-Fabric. Alesul are să provadă fără alta remunerare cantoratul, și să compună socofile cultuale. Recurenții au să se prezinte însă nu în ziua alegerii în s. biserică, spre a-și arăta desteritatea în cant și tipic.

Comitetul parohial

Cu consenzul pprezv. Dr. Tr. Putici inspec. de școale.

—□—

2—3

Nr. 4455/1906.

Se publică concurs pentru stipendii de 300 cor. căte vor deveni vacante până la expirarea acestui concurs, din fundație Ana Jorgoviciu-Ebesfalvay pentru anul școlar 1906/7 cu terminul de 6/19 August 1906.

Concurenții au să-și înainteze cererile la adresa Consistorului gr.-or. român din Arad, instruite cu următoarele documente originale ori autentice:

1. Estras de botez provăzut cu clauzula parohului local că și de prezent aparține la biserică gr.-or. română.

2. Atestat de paupertate dela direcțoria politică competentă, cu date pozitive despre starea materială a părinților și a concurrentului. Acest atestat să fie confirmat și prin subscriverea preotului local.

3. Testimoniu de maturitate ori teologie cu succes bun. Preferință au concurenții maturizanți, cari să dedică carierii preoțești.

4. Certificat medical despre starea sanitară.

5. Dacă concurrentul a întrerupt studiile, atunci are să dovedească prin act autentic, că unde a petrecut acel timp și ce purtare a avut.

6. Petițiunile lipsite de condițiunile înșirate ori sosite după terminul de concurs, nu se vor lua în considerare.

7. Fiecare concurent să indice locul și posta ultimă unde să i-se trimită rezoluționea consistorului.

Arad, 14/27 Iulie 1906.

Consistorul gr.-or. român din Arad.

—□—

Nr. 4454/1906.

Pentru conferirea eventualelor stipendi vacante din fundație Teodor Papp, pe anul școlar 1906/7 se publică concurs, cu terminul de 6/19 August a. c.

Indreptățiti la aceste stipendii sunt, conform literelor fundaționale:

a) rudeniile fundatorului;

b) tinerii români orfodosi din Giula;

c) în lipsa potenților înrudiți cu fundatorul ori născuților din Giula, urmează indreptățirea tinerilor români ortodocși din întreagă dieceza Aradului.

Concurenții au să-și înainteze cererile provăzute cu timbru de 1 cor., la adresa Consistorului gr. or. român din Arad, instruite cu următoarele documente originale ori copii autenticate:

1. Estras din matricula botezaților, provăzut cu clauzula parohului local, că și de prezent aparține bisericiei gr. or. române;

2. Rudenia mai are să adnexeze și informaționea familiară,

Alesul va avea se conducă și îngrijască în sfântă biserică strana stângă, precum și școala de repetiție cu elevii din partea aceea a parohiei unde e clădită școala fără alta remunerare.

Recurenții se avizează, a să prezintă în vre-o Dumineacă ori sărbătoare în sf. biserică, pentru a-și arăta desteritatea în cântări și tipic. Recursele adjuse conform legii și Regulam. școlar adresate comit. par. din Otlaca se vor înainta în terminul concursual la oficiul protopopesc ort. român din Chișineu (Kisjenő com. Arad).

Otlaca, din ședința comitetului par. ținută la 2/15 Iulie 1906.

Justin Iancu,

preot președinte.

In conțelegere cu: Dr. Ioan Trailescu protoprezviter inspector școlar.

2—3

Nr. 4455/1906.

Se publică concurs pentru stipendii de 300 cor. căte vor deveni vacante până la expirarea acestui concurs, din fundație Ana Jorgoviciu-Ebesfalvay pentru anul școlar 1906/7 cu terminul de 6/19 August 1906.

Concurenții au să-și înainteze cererile la adresa Consistorului gr.-or. român din Arad, instruite cu următoarele documente originale ori autentice:

1. Estras de botez provăzut cu clauzula parohului local că și de prezent aparține la biserică gr.-or. română.

2. Atestat de paupertate dela direcțoria politică competentă, cu date pozitive despre starea materială a părinților și a concurrentului. Acest atestat să fie confirmat și prin subscriverea preotului local.

3. Testimoniu de maturitate ori teologie cu succes bun. Preferință au concurenții maturizanți, cari să dedică carierii preoțești.

4. Certificat medical despre starea sanitară.

5. Dacă concurrentul a întrerupt studiile, atunci are să dovedească prin act autentic, că unde a petrecut acel timp și ce purtare a avut.

6. Petițiunile lipsite de condițiunile înșirate ori sosite după terminul de concurs, nu se vor lua în considerare.

7. Fiecare concurent să indice locul și posta ultimă unde să i-se trimită rezoluționea consistorului.

Arad, 14/27 Iulie 1906.

Consistorul gr.-or. român din Arad.

—□—

Nr. 4454/1906.

Pentru conferirea eventualelor stipendi vacante din fundație Teodor Papp, pe anul școlar 1906/7 se publică concurs, cu terminul de 6/19 August a. c.

Indreptățiti la aceste stipendii sunt, conform literelor fundaționale:

a) rudeniile fundatorului;

b) tinerii români orfodosi din Giula;

c) în lipsa potenților înrudiți cu fundatorul ori născuților din Giula, urmează indreptățirea tinerilor români ortodocși din întreagă dieceza Aradului.

Concurenții au să-și înainteze cererile provăzute cu timbru de 1 cor., la adresa Consistorului gr. or. român din Arad, instruite cu următoarele documente originale ori copii autentice:

1. Estras din matricula botezaților, provăzut cu clauzula parohului local, că și de prezent aparține bisericiei gr. or. române;

2. Rudenia mai are să adnexeze și informaționea familiară,

Alesul va avea se conducă și îngrijască în sfântă

biserică strana stângă, precum și școala de repetiție cu elevii din partea aceea a parohiei unde e clădită școala fără alta remunerare.

Recurenții se avizează, a să prezintă în vre-o Dumineacă ori sărbătoare în sf. biserică, pentru a-și arăta desteritatea în cântări și tipic. Recursele adjuse conform legii și Regulam. școlar adresate comit. par. din Otlaca se vor înainta în terminul concursual la oficiul protopopesc ort. român din Chișineu (Kisjenő com. Arad).

Otlaca, din ședința comitetului par. ținută la 2/15 Iulie 1906.

Romul Mladin,

preot notar.

In conțelegere cu: Dr. Ioan Trailescu protoprezviter inspector școlar.

2—3

Nr. 4455/1906.

Se publică concurs pentru stipendii de 300 cor. căte vor deveni vacante până la expirarea acestui concurs, din fundație Ana Jorgoviciu-Ebesfalvay pentru anul școlar 1906/7 cu terminul de 6/19 August 1906.

Concurenții au să-și înainteze cererile la adresa Consistorului gr.-or. român din Arad, instruite cu următoarele documente originale ori autentice:

1. Estras de botez provăzut cu clauzula parohului local că și de prezent aparține la biserică gr.-or. română.

2. Atestat de paupertate dela direcțoria politică competentă, cu date pozitive despre starea materială a părinților și a concurrentului. Acest atestat să fie confirmat și prin subscriverea preotului local.

3. Testimoniu de maturitate ori teologie cu succes bun. Preferință au concurenții maturizanți, cari să dedică carierii preoțești.

4. Certificat medical despre starea sanitară.

5. Dacă concurrentul a întrerupt studiile, atunci are să dovedească prin act autentic, că unde a petrecut acel timp și ce purtare a avut.

6. Petițiunile lipsite de condițiunile înșirate ori sosite după terminul de concurs, nu se vor lua în considerare.

7. Fiecare concurent să indice locul și posta ultimă unde să i-se trimită rezoluționea consistorului.

Arad, 14/27 Iulie 1906.

Consistorul gr.-or. român din Arad.

—□—

Nr. 4454/1906.

Pentru conferirea eventualelor stipendi vacante din fundație Teodor Papp, pe anul școlar 1906/7 se publică concurs, cu terminul de 6/19 August a. c.

Indreptățiti la aceste stipendii sunt, conform literelor fundaționale:

a) rudeniile fundatorului;

b) tinerii români orfodosi din Giula;

c) în lipsa potenților înrudiți cu fundatorul ori născuților din Giula, urmează indreptățirea tinerilor români ortodocși din întreagă dieceza Aradului.

Concurenții au să-și înainteze cererile provăzute cu timbru de 1 cor., la adresa Consistorului gr. or. român din Arad, instruite cu următoarele documente originale ori copii autentice:

1. Estras din matricula botezaților, provăzut cu clauzula parohului local, că și de prezent aparține bisericiei gr. or. române;

2. Rudenia mai are să adnexeze și informaționea familiară,

3. Atestat de paupertate dela diregătoria politică competentă, cu date pozitive despre starea materială a părintilor.

4. Testimoniu de pe anul școlar 1905/6, iar universitării despre toate cursurile ascultate, respective documentul despre progresul făcut.

5. Certificat medical despre starea sanitată a pe-tentului.

6. Dacă concurentul a intrerupt studiile, are să dovedească prin act autentic, unde a petrecut acel timp și ce purtare a avut.

7. Concurentul va arăta specialitatea la care și locul, unde voește să urmeze studiile, precum și dacă are alt stipendiu.

8. Petițiunile lipsite de condițiunile înșirate ori netimbrate, ori sosite după terminul de concurs nu se vor lua în socotință.

9. Fiecare concurent să indice locul și posta ultimă, unde să i-se trimită rezoluțunea Consistorului.

Consistorul gr. or. rom. din Arad.

Nr. 4456/1906. □

Se publică concurs pentru stipendii de 240 cor. — cîte vor deveni vacante până la espirarea acestui concurs, din fundația „Simeon Iosif Popoviciu Puffy”, pentru anul școlar 1906/7 cu termin de 6/19 August 1906.

Indreptății la acest stipendiu sunt descendenții din familia Popa din Buteni, respective fi preoților gr. or. din Buteni cari vor studia bine la vre-o școală elementară civilă ori gimnazială din patrie.

Concurenții au să producă în petitul provăzut cu timbru de 1 cor. :

1. Estras de botez, că e român gr. or. provăzut cu clauzula parohului local că și de prezent aparține bisericei ortodoxe române.

2. Justificarea descendenței sale din familia Popa.

3. Atestat de paupertate dela diregătoria politică competentă, cu date pozitive despre sarea materială a părintilor și a concurentului. Acest atestat să fie confirmat prin subscrierea parohului local.

4. Certificat medical despre starea sanitată.

5. Certificat de moralitate dela parohul local.

6. Testimoniu școlar pentru trecut și indicarea locului și școalei unde vrea să-și frecuenteze studiile.

7. Petițile lipsite de condițiunile de mai sus ori sosite după terminul de concurs, nu se vor lua în considerare.

8. Fiecare concurență să indice locul, și posta ultimă unde să i-se trimită rezoluțunea consistorială.

Arad, 14/27 Iulie 1906.

Consistorul gr. or. rom. din Arad.

□

Se publică concurs pentru stipendii de cîte 400 cor. cîte vor deveni vacante până la espirarea acestui concurs, din fundația „Elena Ghiba Birta”, pentru anul școlar 1906/7, cu terminul de 6/19 August 1906.

Indreptății la aceste stipendii sunt în prima linie rudenile testatoarei, iar concurenții neînruditi de religiunea gr.-or. română, din comitatele Arad, Bihor, Bîchîș și Cenad; numai atunci se primesc, când lipsesc competenții dintre rudeni.

Concurenții au să-și înainteze cererile la adresa comitetului administrativ al fundației Elena Ghiba Birta în Arad, provăzute cu timbru de 1 cor. și instruite cu următoarele documente originale ori copii autentice.

1. Estras din matricula botezașilor, provăzut cu clauzula parohului local, că și de prezent aparține bisericei gr.-or române.

2. Rudenile mai au să adnexeze și informație familiară.

3. Atestat de paupertate dela diregătoria politică competentă, cu date pozitive despre starea materială a părintilor și a concurentului. Acest atestat să fie confirmat prin subscrierea parohului local.

4. Testimoniu școlastic, că a absolvat cel puțin școală elementară cu succes; iar aceia, cari au ascultat deja cursuri gimnaziale sau academice respective universitare, să dovedească că au câștigat astfel de testimoniu, înălț pot trece la cursurile superioare.

5. Certificat medical, despre starea sanitată.

6. Dacă concurentul a intrerupt studiile, are să dovedească prin act autentic unde a fost, și ce purtare a avut.

7. Concurentul să arate specialitatea la care și locul unde are să urmeze studiile, precum și dacă are alt stipendiu.

8. Fiecare stipendist este obligat, că după termenare studiilor să asigure comitetul administrativ că îndată ce își va ajunge scopul dorit și să va permite starea materială, va depune odată pentru totdeauna 50 cor., pentru augmentarea acestei fundații.

9. Petițiunile lipsite de condițiunile de mai sus ori sosite după terminul de concurs, nu se vor lua în socotință.

10. Fiecare concurent să indice locul și posta ultimă, unde să i-se trimită rezoluțunea.

Arad, 10/23 Iulie 1906.

Comitetul administrativ al fundației „Elena Ghiba Birta”.

Nr. 4. 1906
S. Izs.

In alumneul Zsigaien din Oradea-Mare, afară de primiți se mai primesc pe anul scolaric 1906/1907, alunniști stipendiști, încă doi tineri români gr. or. cari vor studia la gimnaziul și școalele reale sau la Academia de drepturi din loc, cari vor căpăta gratuit în institut proviziunea întreagă.

Recursele adjustate cu: a) Estras de botez, b) Testimoniu școlastic, c) Atestat de paupertate, d) Certificat despre vaccinare, adresate Senatului fundației sunt a se trimite până la **1/14 August** a. c. la protopopul **Orăzii-Mari Toma Păcalu**, în Oradea-Mare (Nagyvárad).

Totodată se avizează Onoratului public interesat, că în institutul acesta vor putea să primească tineri gr. or. români cari vor studia la școalele din loc, unde vor căpăta proviziunea întreagă pe plată de cîte 40 cor. la lună, respective de 400 cor. la an șolvindă anticipative în 4 rate anuale.

In internat elevii vor fi supuși disciplinei institului. Oradea-Mare, 6/19 Iulie 1906.

Senatul fundației Zsigaiene din Oradea-Mare. Toma Păcalu, George Papp, protopopul Orăzii-mari, preot, actuar consistorial, ca președinte Senatului.

Pentru indeplinirea stațiunilor învățătoarești din **Ds.-Forău și S. Petreasă** se scrie concurs cu termin de **30 zile** dela prima publicare.

Emolumentele sunt: 1. La Ds.-Forău 600 cor. bani gata, stole cantoriale și cortel eu grădina de legume. 2. La S. Petreasă: după regularea salarului din 1893; în bani, bucate trei holde de pământ și venitele cantoriale, de tot 600 coroane, în ambele locuri și ajutor sperativ dela stat.

Urmăză în Suplimentul Nr. 31, 1906: